

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesia Cathedrali Cæsaravgvstæ. Ioannis Baptistæ Tvrricelli Responsum

Torricelli, Giovanni Battista

Romæ, 1656

Quo iure Ecclesia S. Mariae del Pilar Cathedralitatis Dignitatem sibi
vindicet. Caput primum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13380

E Ecclesia Cathedrali Cæsaraugustæ ser-
monem instituimus hoc est de Ecclesia,
in qua sedes, seu Cathedra Episcopalis
primis temporibus posita ad annum sal.
nostræ 1118. permanserit. Nam ab anno
1118. ad hanc diem sedisse Episcopos in
Ecclesia Sancti Saluatoris eiusdem Urbis,
eamque Ecclesiam vnicam Cathedralem

fuisse manifestū videtur. Et licet Ecclesia S. Mariæ del Pilar
nūcupata Cathedralitatis dignitatem, quam sibi antiquitus
contigisse asseruit, nunquam à se abdicatam hodie propo-
nat: Hæc quam leui fundamento nitantur, pro Ecclesia
S. Saluatoris scribentes sic palam faciunt, vt amplissimam
huius disceptationis materiam hac inspectione protrahere
superuacaneum existimem.

Tractatum tribus capitibus absoluaui, quam res patitur, bre-
uitate. Primò argumenta proferam, quibus Ecclesiam
S. Mariæ Cathedralem asstruunt. Secundò quæ causam fo-
ueant Ecclesiæ S. Saluatoris adducam, & ab obiectis vin-
dicabo: Tertiò eam refellam, quæ pro aduersa parte primo
capite recensentur.

*Quo iure Ecclesia S. Mariæ del Pilar Cathe-
dralitatis Dignitatem sibi vindicet.*

Caput Primum.

I Taque de Ecclesia S. Mariæ del Pilar dicere aggrediar: Ve-
rùm quæque pro ea vel Ecclesia S. Saluatoris scribentium

A labor

labor congefferit referre, nec tempus suppetit, nec operæ pretium duco. Quibus ergo potissimum fundamentis stet vtriusque causæ explicabo, ea præcipuè expendens quibus *Sac. Rot. in decis. 353. par. 5. recent. ad fauorem Ecclesiæ del Pilar Respondit*, nonnullaquè recenti opusculo à P. Ioanne Baptista Lezana erudito viro ingeniosè excitata.

N.1. Ecclesiam B. M. V. del Pilar, quæ summa religione & Cæsaraugustæ, & in vniuersa Hispania olim colleur, primo sæculi nostræ sæculi Deiparæ Virginis iussu à Iacobo Apostolo erectam, eiusque curam Theodoro Presbytero demandatam, historia in fine prætensi Codicis moralium Sancti Gregorij descripta memorat; cuius traditionem, quæ antiqua veneratione populorum animis insedit, grauissimi inter Hispanos auctores prosequuti sunt, *qui in d. decis. 353. par. 5. recent. sub num. 20. & duobus seqq. referuntur.*

Ex auctoritate huius historiæ P. Lezana in libro, cui titulus est de Cathedralitate Ecclesiæ S. Mariæ del Pilar cap. 2. à numer. 20. primum desumit argumentum ad probandam Cathedralitatem eiusdem Ecclesiæ; cum enim B. Iacobus Episcopus esset, & quidem totius orbis Episcopus, quemadmodum omnes Apostolos fuisse consentiunt *Suarez. de fide disput. 10. sect. 1. num. 1. & seqq. & Card. Bellarminus de Rom. Pontif. lib. 1. cap. 11.* eundem Apostolum, & Cæsaraugustanæ Ecclesiæ, & aliarum Hispaniæ Ecclesiarum, quas erexit, Episcopum fuisse: Et Ecclesias eius filias, & in quibus sedit, Episcopales, seu Cathedrales extitisse, inferri videtur: pro ut etiã Ioannes Apostolus Ephesinæ Ecclesiæ, in qua sedit, Episcopus dicitur: nec Ephesinam, aut alias Asiæ Ecclesias, quas omnes ab eo fundatas, & erectas testatur Diuus Hieronymus de Scriptor. Ecclesiasticis, Episcopales fuisse, quispiam inficias eat.

N.2. Secundum & potissimum pro hac parte argumentum ex plurimum auctorum testimonio deducitur quos recenset *d. decisio 353. sub num. 22. vers. quò verò ad ordinationem par. 5. recent.* Ij siquidem produunt, non modo Theodorum ab Apostolo

3

stolo Presbyterum, sed alterum discipulum Athanasium, nomine Cæsaraugustæ Episcopum designatum, quibus auctoribus standum esse maximè in facto antiquo, admonet *textus in l. 1. ff. de offic. prefect. Prator. l. si testamenta. C. de testam. Bart. in l. 1. num. 22. ff. si cert. petat. & Felin. in cap. ex parte num. 49. de rescript. Ideo admitta Constitutione Ec-*

construere

*clesiæ del Pilar, & Constitutione Episcopi in Vrbe Cæsaraugustana eiusdem Ecclesiæ Cathedralitas probari videtur quia dato Episcopo, & Ecclesia ratione coniugij spiritualis oritur Cathedralitas ad text. in cap. inter corporalia, ubi Imola num. 10. de translat. Pralator. quæ quidem Cathedralitas in Ecclesia tantum B. M. videtur posse considerari cum ea tunc temporis vnica esset atque ita vnicum obiectum cui dicta qualitas adhereret prout arguit *Ror. d. decis. 353. num. 29. & 30. & P. Lezana d. cap. 2. à num. 31.**

Corroboratur argumentum pluribus adminiculis, quorum duo tantum veluti præcipua subnectam.

Primum suggerit adminiculum asserta Episcoporum commo- N. 3.
ratio in Ecclesia del Pilar ab Athanasio vsque ad Petrum Libranam siuè ad annum 1118. quorum seriem refert *Murill. in tract. foundationis eiusdem Ecclesiæ à cap. 2 l. ad cap. 3 l. & P. Lezana d. cap. 2 l. à num. 34. per tot.*

Præcipuè verò de Valerio, & Vincentio, quorum primus Episcopus, secundus Archidiaconus eidem Ecclesiæ præfuisse fertur, testantur *Aymon. lib. 1. cap. 6. de traslat. corporis S. Vincentij, & Neoterici nonnulli. relati in decis. sub num. 50. quibus Prudentij. hymnus ad 18. Martyres conuenire videtur.*

De S. Braulione meminit historia à partibus recepta ex breuiario S. Hieronymi quæ his verbis quo die eiusdem Sancti memoriam celebrant, recitatur. *Disputatione autem longa consumata, & Synodo celebrata unusquisque ad propriam sedem reuersus est. B. verò Braulius dum in Ciuitate Cæsaraugustana in S. Maria maiori suam sedem diuinitus situasset. &c.*

Secundum præbet adminiculum scriptorū auctoritas, qui Ec- N. 4.
clesiam Beatissimæ Virginis Cathedralē expresse nuncu-

A 2 pant.

cupant quos quidem auctores refert *decisio sub num. 86.*
Nunc aduersæ partis argumenta referamus.

De Cathedralitate Ecclesie S. Saluatoris.

Cap. Secundum.

Postquam bellica virtute inter Aragonum Reges clarus Alphonfus Hispaniarum cognomento Imperator, Cæsaraugustam à Mauris vindicauit, Petro Libranæ Cæsaraugustanæ Ecclesie cura commissa, Episcopalem sedem in æde Saluatoris semper fuisse non controuertitur.

N. 5. Ex hoc ultimo statu quingentis ab hinc annis, & ultra deducto validè inferri ad originariam, & primordiam eiusdem Ecclesie Cathedralitatem, donec plenè, & concludenter probetur contrarium; Supponit ipsa decisio sub num. 1. Maxime concurrentibus adminiculis ex quibus dicta præsumptio coadiuuetur *iuxta decis. 233. num. 2. par. 1. rec.*

N. 6. Primum autem adminiculum ex priuilegio Alphonsi Regis Castellæ, Alphonsi Maurorum debellatoris priuigni, elicitur, qui salutis anno 1134. nempe ab recepta Cæsaraugusta decimo sexto, concessionem ab Alphonso, & Ranimiro superioribus Regibus S. Saluatoris Ecclesie factas confirmas, eandem Ecclesiam inter ceteras antiqui nominis gloria celebres præclaram nuncupat, & ad eius leuandam paupertatem Ecclesias omnes intra Episcopatum Cæsaraugustanum positas, & S. Mariæ templum expressè donat.

De hac Alphonsi concessione nequit dubitari, cum in eiusdem Ecclesie Archiuio priuilegium inspici possit, & de eo mentionem faciant non modo auctores in decis. relati num. 5. sed etiam Bullæ Pontificum Eugenij III. Adriani IV. Alexandri III. & Alex. IV. in quibus donationes Alphonsi, & Ranimiri, & hæc ipsa posterioris Alphonsi concessio confirmantur.

Ex hac autem concessione plura deducuntur, quæ S. Saluatoris Ecclesie fauent; ad rem præsentem ea tantum ponderabimus,